

Justitiedepartementet
Ju2024/02386

Yttrande

Stockholm 2025-03-05

Personuppgifter och mediegrundlagarna (SOU 2024:75)

Svensk Försäkring vill framföra följande synpunkter över förslagen i betänkandet *Personuppgifter och mediegrundlagarna*.

Vi har förståelse för att det nuvarande systemet med utgivningsbevis behöver reformeras då det har kritiserats under längre tid. Kritiken har främst riktats mot att systemet utnyttjas av vissa hemsidor på ett sätt som inte varit lagstiftarens avsikt. Även om det alltså finns skäl att ifrågasätta om den nuvarande regleringen ger tillräckligt skydd för enskildas integritet, är förslagen i betänkandet problematiska då det finns en risk att förändringar av nuvarande system kommer försvåra det allt större behovet av att genomföra bakgrundskontroller. Som utredaren framhåller används dessa söktjänster i dag i stor utsträckning av både privata och offentliga aktörer i syfte att skydda verksamheter mot infiltration av organiserad brottslighet, vid upphandlingar eller för att hindra att olämpliga personer anställs för arbete med utsatta grupper.

För försäkringsbranschen – liksom för andra delar av finansbranschen – har exempelvis hotet från så kallade möjliggörare ökat. Det ställer allt högre krav på säkerhetsarbetet, vilket bland annat i vissa fall innefattar bakgrundskontroller. Brottsförebyggande rådet har i rapporten *Möjliggörare för kriminella nätverk – Om möjliggörare i kommunal, statlig och privat sektor* (rapport 2024:2) påtalat behovet av just bakgrundskontroller i detta sammanhang. Säkerhetsarbetet för försäkringsbranschen omfattar inte bara de egna medarbetarna, utan även leverantörer som deltar i verksamheten eller som utför annan typ av arbete åt företagen. Dessa aktörer kan således också behöva kontrolleras. Försäkringsföretag behöver vidare kunna genomföra bakgrundskontroller för att värna den egna personalens säkerhet och för att skydda försäkringskollektivet mot bedrägerier. Samtidigt måste det självfallet alltid finnas ett berättigat intresse för bakgrundskontroller och de ska dessutom stå i proportion till syftet.

Svensk Försäkring delar i och för sig utredarens uppfattning att den omständigheten att söktjänsterna används för legitima ändamål inte utgör ett starkt argument för att låta tjänsterna omfattas av mediegrundlagarna. Det förefaller dock ytterst tveksamt att i detta läge begränsa möjligheten för privata aktörer att genomföra bakgrundskontroller utan att samtidigt skapa tydliga rättsliga

förutsättningar för sådana kontroller. För som påtalats till utredningen finns ett stort behov av att omgående se över regleringen av bakgrundskontroller. Regeringen bör därför omgående ta ett helhetsgrepp om frågan och därtill genomföra ändringar som möjliggör för privata aktörer att utföra bakgrundskontroller innan förslagen i betänkandet kan träda i kraft. De utredningar som hittills har tillsatts har inte tagit sikte på privata aktörers generella behov i denna del. Sammantaget är det angeläget att den samhällsnytta som bakgrundskontroller faktiskt har nu kommer till uttryck genom annan lagstiftning.

Svensk Försäkring

Mats Galvenius

Ronja Wildenstam